

O přátelích

Mějte na paměti, co znamená přátelství

„Mám půl tuctu blízkých přátel. Polovinu tvoří muži, polovinu ženy. Mám je rád, obdivuji je. Nejsou kolem nich ulity.“ (1)

Jak Buffett definuje přátelství?

„Pamatuji se, že jsem jednou slyšel odpověď jedné ženy, která přežila Auschwitz. Řekla, že jejím testem byla otázka: „Schovali by mě?“ (2)

Postavte se za svoje přátele

„Jedl jsem oběd v Omaha Clubu – to je ten v centru města – a zaznamenal jsem, že zde nejsou žádní Židi. Bylo mi řečeno, že mají svůj vlastní klub. Jsou zde rodiny, které žijí v Omaze stovky let; celou dobu přispívají společnosti; pomohli stavět Omahu jako nikdo jiný; a nemůžou být členy klubu, jehož členem je i John Jones, přistěhovalec z Union Pacific. To není spravedlivé. Takže jsem se zapojil do židovského klubu; trvalo mi to čtyři měsíce. Drželi se zpátky a byli zmatení, musel jsem je trochu přesvědčit. Pak jsem se vrátil do Omaha Clubu a řekl jsem jim, že Židovský klub už není pouze klubem pro Židy. Podařilo se mi dostat dva nebo tři členy Židovského klubu do Omaha Clubu. A tímto jsme to rozlouskli.“ (3)

Vedení guvernéra Schwarzeneggera

Buffett způsobil politickou senzaci v roce 2003, když se stal dobrovolným finančním poradcem republikána, dřívějšího představitele Mr. Universe, kýčovitého herce Arnolda Schwarzeneggera, v jeho snaze stát se guvernérem Kalifornie. Byl to u Buffetta překvapivý krok, jelikož většinou hlasuje pro demokraty. Nakonec podporoval přece senátora státu Massachusetts Johna Kerryho v prezidentských volbách v roce 2000.

V té době měla Kalifornie rozpočtový deficit 38 miliard a energetickou krizi vzniklou z části obchodními machinacemi ve společnosti Enron. Buffett vysvětlil:

„Znám Arnolda mnoho let a byl vždy výborným guvernérem. Je stěžejní pro zbytek státu, aby byla kalifornská ekonomická krize vyřešena. Myslím si, že tento úkol dokáže Arnold splnit.“ (4)

Následně Buffett žertovně doplnil:

„Arnold si hledal dvojníka. Maria (Shriverová – Schwarzeneggerova žena) nás nemůže rozeznat.“ (5)

„Warren mi pomáhá sestavit tým světové třídy, který mi bude pomáhat s pochopením problémů a s obchodními výzvami, s výzvami od investorů a tvůrců pracovních pozic v Kalifornii,“ řekl Schwarzenegger. (6)

Jeho partnerství se starým přítelem Buffettem bylo oslavováno jako mistrovský kousek, který jej oddělil od prezidenta George W. Bushe, který nebyl nikdy v Kalifornii populární. Nicméně toto přátelství se brzy dostalo do problémů, které byly shrnuty ve falešném příběhu, který se objevil ve Wall Street Journal (viz str. 30–35).

Navzdory potížím byl Schwarzenegger zvolen a vyhrál ve druhém volebním období v roce 2006. Buffett a jeho partner Charlie Munger podpořili Schwarzeneggera – částečně, protože slíbil, že prosadí reformu pracovních náhrad. Zneužívání pracovních náhrad bylo

po dlouhou dobu prokletím pojišťovnictví. Mezi lety 1997 a 2003 vzrostly náklady pojištěnců víc než třikrát. Schwarzenegger udělal z pracovních náhrad stěžejní bod svého šestiměsíčního působení v úřadu. Díky zákonům, které prosadil, klesly náklady pojišťovněm v letech 2003 až 2006 o 8,1 miliard dolarů. Sazby pojistného pro podniky klesly o 47 procent. (7)

Budujte celoživotní přátelství

V roce 1968 jel Buffett a skupina jeho přátel do Coronada v Kalifornii hledat radu na burzu za jejich bývalým profesorem z Kolumbijské univerzity Benem Grahamem. Buffettova skupina se stále schází každým druhým rokem: „Tenkrát docela dobře prospívali. Dnes jsou bohatí. Nevynalezli něco jako Federal Express. Prostě jen postupovali krok za krokem. Ben to všechno zaznamenal. Je to tak jednoduché.“ (8)

POZNÁMKA: Šetrný Buffett nejprve navrhoval, ať setrvají v Holiday Inn, ale nakonec si společnost našla elegantní hotel u pláže Hotel del Coronado.

Charlie Munger

Pětaosmdesátiletý Charles T. Munger je kombinací Buffettova nejlepšího přítele a obchodního partnera. Stejně tak jako Buffett vyrostl Munger v Omaze a jako teenager pracoval v obchodě Buffettova dědečka Ernest's grocery store.

„Obchod rodiny Buffettových mi zajistil potřebné zasvěcení do podnikání,“ řekl Munger. „Vyžadovalo to tvrdou, přesnou práci dlouho do večera, což způsobilo, že se hodně mladých brigádníků včetně mě (a později i Ernestova vnuka Warrena) poohlíželo po jednodušší kariéře a snažili se udržet si optimismus, ačkoli zde naráželi na potíže.“ (9)

Munger je zhruba o sedm let starší než Buffett, což je ten důvod, proč se začali setkávat až v dospělosti. Mungerovi se říkalo Buffettovo druhé já, ačkoli i tento popis je přesný pouze do určité míry. Munger byl přijat na Harvard Law School, i když neměl vysokoškolské vzdělání. Buffett byl odmítnut, když se hlásil na Harvard Business School. Republikán Munger věnuje hojně peníze na charitativní účely, včetně British Antihunger Group s názvem Oxfam.

Demokrat Buffett také několikrát přispěl na charitu, ale v těchto věcech spoléhal především na svou ženu Susie, která to měla na starost.

Munger na rozdíl od Buffetta není velkým fanouškem investiční filosofie Benjamina Grahama. A ještě, jak říká Buffett, „Já jsem byl velmi tvarován Charliem.“ (10)

Munger vysvětluje jejich spolupráci: „Každý zainteresovaný ve složité práci potřebuje kolegy. Jenom ta ukázněnost srovnat si myšlenky s někým druhým je velmi užitečná.“ (11)

Přítel obou partnerů říká, že ačkoli umí Buffett dobře říkat ne, umí to Munger ještě lépe. Buffett říká svému příteli „ohavný muž říkající ne“. Aby bylo jasno, Munger je mistrem krátkých odpovědí. „Charlie není placen od slova,“ vysvětluje Buffett. (12)

Dále Buffett tvrdí: „Charlie a já dokážeme zvládnout čtyřstránkové sdělení přes telefon během tří odseknutí.“ (13)

Buffett popisuje svého přítele jako svého mladšího partnera v dobrých časech a staršího partnera ve zlých časech, ale to jsou jen řeči. (14) „Charlie je rozumný, příliš rozumný. Nemá své ego zabalené do podnikání tak jako já, ale výborně tomu rozumí. V podstatě jsme se nikdy nehádali, když pominu příležitostné neshody.“ (15)

Kromě toho: „Charlie má nejlepší třicetivteřinovou paměť na světě. Přejde od A po Z během jednoho pohybu. Vidí podstatu všeho ještě předtím, než ty dokončíš větu.“ (16)

Buffett říká, že není třeba být raketovým inženýrem, aby člověk mohl úspěšně investovat, i když Munger má o Warrenovi poměrně vysoké mínění: „Jeho mozek je dokonale racionální mechanismus. A prostřednictvím jeho vyjadřování můžete vidět tento zatracený mozek v akci.“ (17)

Munger říká, že je Buffett stejný jak v soukromí, tak na veřejnosti: „Jedním z důvodů, proč je Warren tak veselý, je fakt, že si nemusí pamatovat své role.“ (18)

Munger říká, že si nevybavuje, že by kdy viděl Buffetta rozčileného: „Dokonce i když jsem ho vzal rybařit do Minnesoty, ani tenkrát na mě neřval.“ (19)

Munger má dobrou radu pro investory: „Pokud se jednotlivec dostane do pozice, že stačí pár dobrých investic a nečinně přihlížíte, má to mnoho výhod. Platíte méně makléřům a posloucháte méně nesmyslů.“ (20)

Munger vyžaduje víc než jen optimistické sliby předtím, než Berkshire Hathaway investuje do firmy. Pro představu: „Dali je dohromady lidé, kteří mají zájem na určitém výsledku, mají určité předsudky a jejich zdánlivá preciznost je činí omylnými. Připomínají mi slova Marka Twaina ‚Důl je díra v zemi vlastněná lhářem.‘ Prognózy v Americe jsou často lži, ačkoli nezáměrné, ale nejhoršího druhu, protože jim prognostik často sám věří.“ (21)

Burzovní trh, jak říká Munger, vstupuje do hlav investorů: „Pokud jste kachnou na rybníce a jeho hladina kvůli lijáku stoupá, začnete i vy stoupat ve světě. Ale vy si myslíte, že je to vámi, ne tím rybníkem.“ (22)

Munger není někdy vzdálen trošce hlouposti. Když se ho zeptali, jestli umí hrát na klavír, odpověděl: „Nevím. Nikdy jsem to nezkoušel.“ (23)

Munger říká, že on a Buffett myslí natolik stejně, že je to strašidelné. 24 Některé rozdíly mezi nimi jsou ale zarážející: „Za celý můj život mě nikdo neobvinil ze skromnosti. Ačkoli je skromnost vlastnost, kterou velmi obdivuji, nemyslím si, že se mi jí dostalo v plné míře.“ (25)